



Výročná správa

Obce Beloveža

za rok 2021

.....

Jozef Kostura
starosta obce

OBSAH	str.
1. Identifikačné údaje obce	2
2. Organizačná štruktúra obce	2
3. Základná charakteristika obce	3
4. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	5
5. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	6
5.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2021	
5.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2021	
5.3. Rozpočet na rok 2021	
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	8
6.1. Majetok	
6.2. Zdroje krytia	
7. Ostatné dôležité informácie	9
8.1. Prijaté granty a transfery	
8.2. Poskytnuté dotácie	
8.3. Významné investičné akcie v roku 2021	
8.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	
8.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	
8.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	

1. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Beloveža

Sídlo: Beloveža 94, 086 14

IČO: 00321877

Štatutárny orgán obce: Jozef Kostura

Telefón: 054 / 479 72 02

Mail: beloveza@gmail.com

Webová stránka: www.beloveza.com

2. Organizačná štruktúra obce

Starosta obce: Jozef Kostura

Zástupca starostu obce: Ing. Martin Nemec

Hlavný kontrolór obce: Ing. Miloš Mikula

Obecné zastupiteľstvo:

MUDr. Peter Čičvara – poslanec
Ing. Daniel Ščasný – poslanec
Mgr. Jaroslav Marko – poslanec
Ján Basár – poslanec
Ing. Martin Nemec – poslanec
MUDr. Jozef Leškanič – poslanec
Lukáš Tiš - poslanec

Obecná rada: MUDr. Peter Čičvara, Ing. Martin Nemec, MUDr. Jozef Leškanič

Komisie obecného zastupiteľstva:

Komisia obecného zastupiteľstva na ochranu verejného záujmu v súlade s ustanovením čl. 7 ods. 5 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov: MUDr. Peter Čičvara – predseda, Mgr. Jaroslav Marko – člen, Ján Basár – člen, Ing. Martin Nemec – člen, MUDr. Jozef Leškanič – člen

3. Základná charakteristika obce

Beloveža sa nachádza 10 km severovýchodne od Bardejova v Nízkych Beskydách, v doline potoka ústiaceho do rieky Topľa. Susedí s obcami Hažlín, Šarišské Čierne, Andrejová, Bardejovská Nová Ves, Komárov a Hrabovec.

Celková výmera katastra obce je 1 015 ha. Z toho je 341 ha lesa, 75 ha zastavanej plochy, 23 ha vodných plôch (všetky potoky s okolím) a 48 ha ostatných plôch. Lesy sú tu prevažne listnaté.

Priemerná nadmorská výška obce je 290 m. Zimy sú tu chladné, letá mierne. Vykurovacie obdobie trvá v priemere 230 dní v roku.

Obec Beloveža je stredne veľká obec s počtom 316 rodinných domov, z toho je približne 220 domov obývaných. Na trvalý pobyt je prihlásených 757 obyvateľov. Prevláda gréckokatolícke náboženstvo.

Beloveža patrí medzi najstaršie dediny v okolí. Prvá písomná zmienka o obci pochádza z 28. júna 1355. Vtedy Jagerská kapitula z poverenia kráľa Ľudovíta I. potvrdila vymedzenie majetkov panstva Smilno pre zemepánov Tekulovcov. Majetkovou súčasťou panstva bola aj Beloveža. Vznik obce sa kladie do druhej štvrtiny 14. storočia. Vybudovali ju usadlíci užívajúci zákupné roľnícke právo so šoltýsom.

Písomné pramene od 14. storočia uvádzajú obec Beloveža zväčša v nasledovných pravopisných obmenách – roku 1355 Belawese, 1492 Belawesa, 1736 Belovescha, 1808 Belowese, koncom 19. a začiatkom 20. storočia po maďarsky Belavezsa a po rusínsky Biloveža. Zdá sa, že motívom názvu pre obec bola biela veža. Mohla ňou byť strážna veža v pohraničí v 11. a 12. storočí, prípadne, ako uvádza historik Ferdinand Uličný, murovaná veža benediktínskeho kláštora, podľa ktorej dostalo názov tunajšie údolie. Keď tu vznikla dedina, názov dostala podľa názvu údolia. O takomto pôvode svedčí jej vývin a ráz v 15. – 16. storočí.

Existuje aj ďalšia verzia pôvodu názvu obce, a to podľa pomenovania veže na tunajšej cirkvi. Ani tento pôvod však nie je vierohodne dokázaný.

Beloveža sa ďalej spomína v listinách kráľa Žigmunda z rokov 1414 a 1416, ktorými potvrdil Czudarovcom vlastníctvo majetkov panstva Makovica, a v súpise dedín Šarišskej stolice z roku 1427. V tomto roku bola Beloveža zdanená od 24 alebo 28 port (poddanské usadlosti), takže bola počtom usadlostí, ale aj rozlohou chotára stredne veľkou dedinou makovického panstva. Iný prameň uvádza, že v roku 1427 bola obec majetkom rodiny Czudarovej a mala 29 „orekov“. Ďalší údaj uvádza Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, kde sa uvádza, že v roku 1427 mala obec 52 port.

V druhej polovici 15. storočia sa väčšina domácností z Beloveže odsťahovala, v roku 1492 tu hospodárili len tri. 20 usadlosti bolo len nedávno úplne opustených, ako uvádza dobový archívny materiál. Pravdepodobnou príčinou vyľudnenia bolo aj spustošenie obce poľským vojskom roku 1472.

V rokoch 1548, 1567 boli sedliaci zdanení od 2,3 a 2,5 porty. V roku 1567 tu hospodárila jedna domácnosť na celej a štyri na polovičných usadlostiach. V roku 1600 bolo v obci 10 poddanských domov. Bývali tu aj šoltýske rodiny a osadenstvo fary.

Beloveža sa z úpadku koncom 15. a 16. storočia pozviechala a charakter prosperujúcej stredne veľkej dediny si uchovala až po dnešné časy. Svedčia o tom aj údaje o počtoch obyvateľov a domov v jednotlivých rokoch. Kým napríklad v roku 1787 mala obec 75 domov a 452 obyvateľov, v roku 1828 to už bolo 585 obyvateľov v 79 domoch, v roku 1970 972 obyvateľov a 211 domov. V roku 2005 to bolo 803 obyvateľov a 295 domov.

Belovežania sa do povedomia širokého okolia dostali ako obchodníci – košíkari. Košíkárstvo a podomový obchod v obci má dlhú a bohatú tradíciu. Maďarský písaný prameň z roku 1883 uvádza, že „z Beloveže ročne mnoho tisíc košíkov exportujú do Ruska a Nemecka“. Podomovému obchodu v 19. a v prvej polovici 20. storočia priala aj doba, v ktorej sa realizoval. Boli do neho zapojení jednotlivci, ale aj celé rodiny. Podomový obchod (tunajší názov „chodenie do drahy“) sa v značnom rozsahu rozvíjal až do polovice 80. rokov 20. storočia, kedy táto miestna tradícia pomaly zaniká.

V obci má svoju dlhoročnú tradíciu i včelárstvo. Po druhej svetovej vojne sa chovom včiel zaoberalo niekoľko obyvateľov, neskôr však naddlho zaniklo, až v posledných rokoch sa znova dostáva do povedomia.

V roku 1933 bola založená obecná kronika.

V roku 1953 po dvojročnom úsilí bola daná do užívania prvá administratívna budova spojená s požiarnou zbrojnicou.

V roku 1965 sa začína svojpomocná výstavba kultúrno-správnej budovy (tzv. Akcia „Z“), do užívania bola odovzdaná v roku 1969 a stala sa sídlom MNV a materskej školy.

Do roku 1975 sa v obci na pôde hospodárilo súkromne. Podľa vtedajších zákonov každý súkromne hospodáriaci roľník bol povinný odovzdávať štátu naturálne dane (kontingenty), ktoré boli stanovené podľa výmery pôdy. Ako jedna z posledných obcí vstúpila Beloveža v roku 1975 do Jednotného roľníckeho družstva; bola pričlenená do JRD so sídlom v Bardejovskej Novej Vsi. V obci bol zriadený hospodársky dvor v lokalite Pod Ostrou, kde boli vybudované 3 maštale pre hovädzí dobytok v počte asi 400 kusov.

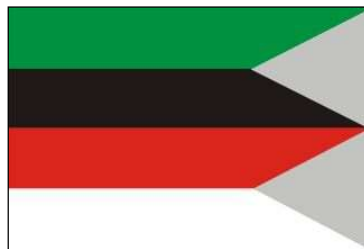
V roku 1978 bolo v sále kultúrneho domu zriadené stále kino („Kino SNP“).

V roku 1981 bola ukončená výstavba futbalového ihriska, v roku 1983 výstavba materskej školy.

Erb obce tvorí: V červenom poli štítu na zelenej pažiti stojaci kostol, tvorený tromi striebornými vežami zakončenými zlatými trojkrížmi.



Štít: Neskorogotický.



4. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

4.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola 1.-4. ročník
- Materská škola

Na mimoškolské aktivity je zriadený školský klub detí, žiaci z obce navštevujú centrá voľného času pri ZŠ v Bardejove.

4.2. Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje :

- Folklórny súbor Belovežanka

4.3 Hospodárstvo

V obci pôsobí 18 obchodných spoločností, z ktorých výnosy v roku 2021 dosiahlo len 15 z nich. Obratom medzi najväčšie patrí:

- Soroka s. r. o.
- MESPAS s. r. o.
- Obecný podnik Beloveža s. r. o.

- THYREOMEDICAL s. r. o.
- YU – TERM s. r. o.

Ohlásené prevádzkárne majú v obci živnosti:

- Juraj Kostura
- Juraj Vašenko – Ďuďo
- Soroka s. r. o.
- Matúš Lazor
- Ján Kyseľ Stafford bar

Sídlo v obci má ohlásených 103 aktívnych živnostníkov.

V obci pôsobia aj VK & spol. Kuľka Ladislav a Obecný podnik Beloveža s. r. o. v pôdohospodárstve a Spoločenstvo urbárskych lesov a pasienkov-pozemkové spoločenstvo Beloveža v lesnom hospodárstve.

5. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2021. Obec v roku 2021 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2021 bol zostavený ako prebytkový.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový rozpočet** ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2021.

Rozpočet obce bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva v Beloveži č.14/2020 na jeho zasadnutí dňa 16.12.2020 ako viacročný rozpočet.

5.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2021

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
676 746	680 756,70	100,59

Z rozpočtovaných celkových príjmov 676 746 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 680 756,70 EUR, čo predstavuje 100,59 % plnenie.

1. Bežné príjmy

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
416 244	420 254,69	100,96

Z rozpočtovaných bežných príjmov 416 244 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 420 254,69 EUR, čo predstavuje 100,96 % plnenie.

a) daňové príjmy

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
300 950	305 010,11	101,35

Výnos dane z príjmov poukázaný územnej samospráve

Z predpokladanej finančnej čiastky v sume 276 450 EUR z výnosu dane z príjmov boli k 31.12.2021 poukázané finančné prostriedky zo ŠR v sume 272 659,03 EUR, čo predstavuje plnenie na 98,63%.

Daň z nehnuteľností

Z rozpočtovaných 14 800 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 19 263,23 EUR, čo je 130,16 % plnenie. Príjmy dane z pozemkov boli v sume 13 861,76 EUR, dane zo stavieb boli v sume 5 401,47 EUR a dane z bytov boli v sume 0 EUR. K 31.12.2021 obec eviduje pohľadávky v sume 564,43 EUR.

Daň za psa

Z rozpočtovaných 700 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 1 085 EUR, čo je 155 % plnenie.

Daň za nevýherné hracie prístroje

Z rozpočtovaných 0 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 0 EUR.

Poplatok za komunálny odpad a drobný stavebný odpad

Z rozpočtovaných 9 000 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 12 002,85 EUR, čo je 133 % plnenie.

b) nedaňové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
34 450	37 888,48	109,98

Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

Z rozpočtovaných 10 600 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 11 621,81 EUR. Uvedený príjem predstavuje príjem z prenajatých budov, priestorov a objektov a nájmu bytov.

Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

Administratívne poplatky - správne poplatky:

Z rozpočtovaných 23 850 EUR bol skutočný príjem k 31.12.2021 v sume 22 505,17 EUR, čo je 94,36 % plnenie.

Medzi iné nedaňové príjmy boli zinkasované najmä príjmy z dobropisov a z vratiek vo výške 3 761,50 EUR.

Prijaté granty a transfery

Z rozpočtovaných grantov a transferov 80 844 EUR bol skutočný príjem vo výške 77 356,10 EUR, čo predstavuje 100 % plnenie.

Granty a transfery boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich účelom.

2. Kapitálové príjmy:

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
171 281	171 281,48	100

Z rozpočtovaných kapitálových príjmov 171 281 EUR bol skutočný príjem z predaja k 31.12.2021 v sume 171 281,48 EUR, čo predstavuje 100,00 % plnenie.

3. Príjmové finančné operácie:

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
86 221	86 220,53	100

V roku 2021 boli čerpané príjmové finančné operácie vo forme použitia prostriedkov predchádzajúcich období 35 230,53 €, čerpania dlhodobého bankového úveru vo výške 990 € a návratnej finančnej výpomoci vo výške 50 000 €.

4. Príjmy rozpočtových organizácií s právnou subjektivitou:

Obec nemá zriadené rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou.

3. Rozbor čerpania výdavkov za rok 2021

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
497 629	541 745,64	108,87

Z rozpočtovaných celkových výdavkov 497 629 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2021 v sume 541 745,64 EUR, čo predstavuje 108,87 % čerpanie.

1. Bežné výdavky

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
376 075	421 300,13	112,03

Z rozpočtovaných bežných výdavkov 376 075 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2021 v sume 421 300,13 EUR, čo predstavuje 112,03 % čerpanie.

Čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek bežného rozpočtu je podrobne uvedené v prílohe č.1 Záverečného účtu.

Medzi významné položky bežného rozpočtu patrí:

Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Skutočné čerpanie k 31.12.2021 bolo v sume 166 804,50 EUR.

Poistné a príspevok do poisťovní

Skutočné čerpanie k 31.12.2021 bolo v sume 61 441,86 EUR.

Tovary a služby

Skutočne čerpané k 31.12.2021 bolo v sume 191 694,39 EUR. Ide o prevádzkové výdavky všetkých stredísk Obecného úradu, ako sú cestovné náhrady, energie, materiál, dopravné, rutinná a štandardná údržba, nájomné za nájom a ostatné tovary a služby.

Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi, pôžičkami a návratnými finančnými výpomocami

Z rozpočtovaných 4 640 EUR bolo skutočne vyčerpané k 31.12.2021 v sume 3 397,23 EUR, čo predstavuje 73,22 % čerpanie.

2) Kapitálové výdavky :

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
101 290	100 181,23	98,91

Z rozpočtovaných kapitálových výdavkov 101 290 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2021 v sume 100 181,23 EUR, čo predstavuje 98,91 % plnenie.

Čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek kapitálového rozpočtu je podrobne uvedené v prílohe č. 1 Záverečného účtu.

Medzi významné položky kapitálového rozpočtu patrí výkup pozemkov, rekonštrukcia a modernizácia „Maják“, hasičská zbrojnica, nákup umeleckých diel, rekonštrukcia verejného osvetlenia vybavenie školskej jedálne a projektové dokumentácie.

3) Výdavkové finančné operácie :

Schválený rozpočet na rok 2021 po poslednej zmene	Skutočnosť k 31.12.2021	% plnenia
20 264	20 264,28	100

Z rozpočtovaných finančných výdavkov 20 264 EUR bolo skutočne čerpané k 31.12.2021 v sume 20 264,28 EUR, čo predstavuje 100 % čerpanie.

Z rozpočtovaných výdavkových finančných operácií na splácanie istiny z prijatých úverov bolo skutočné čerpanie k 31.12.2021 v sume 14 085 EUR.

Čerpanie jednotlivých rozpočtových položiek v oblasti finančných operácií je prílohou Záverečného účtu.

5.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2021

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2021 v EUR
Bežné príjmy spolu	420 254,69
z toho : bežné príjmy obce	420 254,69
bežné príjmy RO	-
Bežné výdavky spolu	421 300,13
z toho : bežné výdavky obce	421 300,13
bežné výdavky RO	-
Bežný rozpočet	-1 045,44
Kapitálové príjmy spolu	174 281,48
z toho : kapitálové príjmy obce	174 281,48
kapitálové príjmy RO	-
Kapitálové výdavky spolu	100 181,23
z toho : kapitálové výdavky obce	100 181,23
kapitálové výdavky RO	-
Kapitálový rozpočet	74 100,25
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	73 054,81
Vylúčenie z prebytku	-
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	73 054,81
Príjmy z finančných operácií	86 220,53
Výdavky z finančných operácií	20 264,28
Rozdiel finančných operácií	65 956,25
PRÍJMY SPOLU	680 756,70
VÝDAVKY SPOLU	541 745,64

Prijaté účelové granty a projekty boli v bežnom rozpočte v sume 77 356,10 €, od ostatných subjektov mimo verejnej správy sa prijalo 0 € a v kapitálovom rozpočte v sume 2 500 €.

5.3. Rozpočet na rok 2021

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene
Príjmy celkom	391 500	676 746
z toho :		
Bežné príjmy	391 500	416 244
Kapitálové príjmy	0	174 281
Finančné príjmy	0	86 221
Výdavky celkom	391 500	497 629
z toho :		
Bežné výdavky	360 000	376 075
Kapitálové výdavky	8 000	101 290
Finančné výdavky	23 500	20 264
Rozpočet obce		

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

6.1. Majetok

A K T Í V A

Názov	ZS k 1.1.2021 v EUR	KZ k 31.12.2021 v EUR
Majetok spolu	1 669 951,40	1 880 909,92
Neobežný majetok spolu	1 548 086,78	1 647 643,43
z toho :		
Dlhodobý nehmotný majetok	25 620,14	24 036,14
Dlhodobý hmotný majetok	1 337 737,28	1 438 877,93
Dlhodobý finančný majetok	184 729,36	184 729,36
Obežný majetok spolu	119 718,43	231 784,99
z toho :		
Zásoby	0	0
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0	0
Dlhodobé pohľadávky	0	0
Krátkodobé pohľadávky	8 866,02	18 592,95
Finančné účty	110 852,41	213 192,04

Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0	0
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0	0
Časové rozlíšenie	2 146,19	1 481,50

6.2. Zdroje krytia

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2021 v EUR	KZ k 31.12.2021 v EUR
Vlastné imanie a záväzky spolu	1 669 951,40	1 880 909,92
Vlastné imanie	419 798,13	424 708,14
z toho :		
Oceňovacie rozdiely	0	0
Fondy	0	0
Výsledok hospodárenia	419 798,13	424 708,14
Záväzky	396 796,91	571 279,41
z toho :		
Rezervy	1 100,00	1 200,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	35 230,53	173 103,77
Dlhodobé záväzky	180 241,80	174 074,85
Krátkodobé záväzky	55 371,39	62 132,60
Bankové úvery a výpomoci	124 853,19	160 768,19
Časové rozlíšenie	853 356,36	884 922,37

7. Ostatné dôležité informácie

7.1. Prijaté granty a transfery

Z rozpočtovaných grantov a transferov 80 844 EUR bol skutočný príjem vo výške 77 356,10 EUR, čo predstavuje 100 % plnenie.

Granty a transfery boli účelovo určené a boli použité v súlade s ich účelom.

7.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2021 obec neposkytla zo svojho rozpočtu žiadnu dotáciu.

7.3. Významné investičné akcie v roku 2021

V roku 2021 sa realizovali dve významnejšie investičné akcie:

- výkup pozemkov
- rekonštrukcia a modernizácia budovy „Maják“
- rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
- nákup umeleckých diel – drevené sochy
- rekonštrukcia verejného osvetlenia
- vybavenie školskej jedálne
- projektové dokumentácie

7.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- pokračujúca rekonštrukcia hasičskej zbrojnice
- zateplenie a zvýšenie energetickej efektívnosti materskej školy
- Výstavba a odkúpenie bytových domov

7.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

7.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Obec nevedie žiadne súdne spory.

V Beloveži, dňa 11.5.2022

.....

Jozef Kostura
starosta obce

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka: Súvaha, Výkaz ziskov a strát, Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke